

Sparen en lenen bij een bank

Je hebt altijd te maken met rente

Om te sparen of lenen bij een bank kun je verschillende economische motieven hebben. Je hebt altijd te maken met rente. De hoogte van de rente is afhankelijk van het vraag en aanbod van geld.

“Silence please.

Daan Lemmen, 'developer'

Daan Lemmen zit op het Canisius College in Nijmegen. Hij heeft een app ontwikkeld waarmee hij en zijn schoolgenoten hun rooster kunnen bekijken op hun iPhone.

“Eerst kwam ik op school en dan had ik het eerste uur vrij of zo en nu kijk ik van tevoren even op m'n telefoon en dan weet ik of het eerste uur uitvalt bijvoorbeeld. En ik weet natuurlijk nu ook gelijk waar ik moet zijn.”

Teacher: Lukt het allemaal? Can you manage?

Lemmen: Yes.

Teacher: Oké.

“Mijn app kan je kopen voor 80 cent. Daarvan krijg ik 50 cent. Dit is de app zoals die nu is. Die ziet er zo uit en dan kan je zo het rooster bekijken. Ik heb 'm nu ongeveer zo'n 2, 300 keer verkocht. Iets van 150 euro. En dat zet ik op e bank en dan ga ik daarmee sparen om er later wat leuks van te kopen.”

Lemmen: Ik had een afspraak.

Employee: U had een afspraak?

Lemmen: Ja.

Employee: Met een collega van mij?

Lemmen: Ja.

Employee: Waarmee kan ik u dan van dienst zijn, u had een afspraak?

Lemmen: Anne Kruitwagen.

Employee: Oké, komt u maar even mee.

Anne Kruitwagen, adviseur particuliere relaties

Kruitwagen: Hallo Daan, jij zou graag een spaarrekening willen openen.

Lemmen: Ja.

Kruitwagen: Oké.

Kruitwagen: Zal ik je wat meer vertellen over sparen?

Lemmen: Ja dat zou ik wel fijn vinden.

Kruitwagen: Sparen is eigenlijk het opzij zetten van geld op bijvoorbeeld een spaarrekening bij ons. En als beloning daarvoor krijg je rente. En eigenlijk is het zo, hoe langer en hoe meer je het vastzet of op de spaarrekening houdt, hoe meer rente je krijgt dus hoe hogere beloning. Waarvoor zou je willen sparen?

Lemmen: Ik wil graag sparen voor en nieuwe computer.

Kruitwagen: Een nieuwe computer. Oh, da's hartstikke leuk. Heb je enig idee welk bedrag je nodig hebt?

Lemmen: Ik denk zo'n 1500 euro.

Kruitwagen: 1500 euro. Oké. Heb je enig idee wanneer je die computer zou willen kopen?

Lemmen: Nou dat weet ik nog niet maar dat hoeft niet heel..

Kruitwagen: Niet heel gauw.

Er zijn drie motieven waarom iemand zou willen sparen:

- Doel: een speciaal doel, zoals de computer van Daan.
- Rente: een bedrag aan rente.
- Voorzorg: of iets opzij zetten voor later.

Kruitwagen: Op het moment dat je bijvoorbeeld een bedrag op een spaardeposito zet, zet je het vast. Dat houdt in dat je er niet aan kan komen. Dat kan voor 1 jaar zijn of dat kan zelfs tot 10 jaar zijn. Ik zal het je laten zien. Hier hebben we 1000 euro. Zetten we 'm 1 jaar vast. Op dit moment is de rente niet echt hoog voor een spaardeposito dus kun je ook zien dat de rente opbrengst ook 18 euro zou zijn. Dat is dus vrij weinig. Als we gaan kijken naar een spaardeposito voor bijvoorbeeld 5 of 10 jaar, zie je dat? Is je totale opbrengst 170 euro.

Lemmen: En dan mag ik er ook niet aankomen.

Kruitwagen: Dan mag je er ook niet aankomen. Kom je eraan dan moet je een boeterente betalen en mag je het dan pas opnemen.

Lemmen: Oké.

“Ik programmeer nu soms maar ik denk niet dat ik dat echt zou willen worden, programmeur wil ik gewoon als hobby houden. Ik zou wel graag een eigen bedrijfje starten. Dat heeft niet echt een reden maar lijkt me gewoon leuk om een eigen onderneming aan te gaan. En zelf beslissingen te kunnen maken. Om dat te financieren kan ik altijd lenen bij de bank en ik heb nog wat spaargeld.”

Lemmen: En als ik wil lenen?

Kruitwagen: Een lening houdt in dat je dus geld krijgt van ons.

Lemmen: Ja.

Kruitwagen: Wat je terugbetaalt. Nou, de mogelijkheid is om dat in bepaalde termijnen terug te betalen. Dan weet je precies hoe lang en hoeveel rente je betaalt en wanneer je de lening weer afbetaald hebt. Dat noemen wij een persoonlijke lening.

Ook om te lenen kunnen er verschillende redenen zijn waarom iemand geld vraagt. Je wilt een huis kopen, bijvoorbeeld:

- Aanschaf duurzaam consumptiegoed
- Tijdelijk geldtekort
- Calamiteiten

Kruitwagen: Hier kun je bijvoorbeeld zien, bij 3 verschillende soorten leningen, bij een bedrag van bijvoorbeeld 10.000 euro hoe lang de looptijd is, het totale prijs van het krediet en wat ongeveer de rente zal zijn.

Lemmen: Per jaar?

Kruitwagen: Dus op 't moment dat u een persoonlijke lening, betaal je 200 euro per maand tegen 8,7 procent met een duur van 62 maanden.

Lemmen: Hoeveel heb je dan betaald eigenlijk aan de bank?

Kruitwagen: In dit geval met deze rente betaal je aan het einde van de looptijd in totaal 12.400 euro.

Lemmen: Oké.

Kruitwagen: Dus dan 2400 euro aan rente.

De verschillende hoogten van de rente percentages zijn van invloed op ons spaar- en leen gedrag. Als je weinig rente krijgt, is sparen natuurlijk niet zo aantrekkelijk. Dan zal er dus bij de banken minder aanbod van geld van de burgers zijn dan wanneer je een hoge rente krijgt. In dat geval zal iedereen graag zijn kapitaal flink willen laten groeien bij de bank. Als je veel rente moet betalen dan zal je niet graag willen lenen van een bank. Als je maar weinig rente hoeft te betalen kun je natuurlijk wat makkelijker en meer geld lenen. De prijs van geld, de rente dus, wordt bepaald door waar vraag en aanbod aan elkaar gelijk zijn.

Banken verdienen hun geld met het verschil tussen de rente die ze geven aan de spaarder en de rente die zij vragen aan degene die lenen van de bank. De laatste is natuurlijk altijd hoger dan de eerste. Het ontvangen spaargeld lenen banken uit aan gezinnen en bedrijven. Gezinnen kunnen sparen omdat zij een deel van het geld dat zij verdienen met hun werken niet uitgeven. Een ander deel van hun inkomen geven gezinnen uit aan goederen en diensten. Banken spelen dus een centrale rol in het bij elkaar brengen van vraag naar en aanbod van geld. En zijn daarmee belangrijk voor onze economie.